

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się
coraz bardziej człowiekiem, o to, żeby bardziej był,
a nie tylko więcej miał: aby więc poprzez wszystko co ma,
co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał być nie tylko z drugim,
ale i dla drugich”*

św. Jan Paweł II

Wystąpienie w UNESCO 02.06.1980 rok

Program wychowawczo – profilaktyczny

**Liceum Ogólnokształcącego
im. Biskupa Leona Wetmańskiego w Sierpcu**

Spis treści:

I Misja i wizja Liceum

II Podstawy prawne Programu wychowawczo – profilaktycznego

III Program wychowawczy

IV Program profilaktyczny

I Misja i wizja Liceum

MISJA

Jesteśmy szkołą katolicką, wychowujemy do miłości, samoakceptacji oraz tolerancji opierając się na najlepszych wzorach wychowania pallotyńskiego. Kształtując osobowość człowieka odpowiedzialnego i świadomego osadzonego w ojczyściej kulturze oraz europejskiej. Wyróżnia nas dbałość o wartości, chęć ciągłego doskonalenia się oraz wychowanie w atmosferze radości i pokoju ducha. Indywidualne zdolności i predyspozycje uczniów sprawiają, że jesteśmy szkołą twórczą, w której wszyscy są za nią odpowiedzialni. Patron szkoły bł. Biskup Leon Wetmański jest dla nas wzorem jak ustrzec wiarę, zachować wartości oraz żyć według powierzonego posłannictwa.

Główne cele naszego liceum

Jesteśmy szkołą bardzo dobrze przygotowującą ucznia do dalszego kształcenia oraz do pełnego i świadomego uczestnictwa w szybko zmieniającym się świecie poprzez wyposażenie go w niezbędną wiedzę:

1. nauczanie samodzielnego zdobywania wiedzy;
2. propagowanie zdrowego stylu życia z uwzględnieniem sposobów unikania uzależnień;
3. kształtowanie postaw odpowiedzialności, uczciwości, samodyscypliny, solidności i kultury osobistej;
4. uczenie kreatywności i samooceny;
5. stworzenie warunków do rozwijania swoich zainteresowań i umiejętności;
6. kształtowanie postaw szacunku i tolerancji z uwzględnieniem poszanowania dla różnorodności światopoglądowej i religijnej.

Nasze atuty to:

1. przyjazna atmosfera w szkole;
2. możliwość wpływu rodziców i uczniów na życie szkoły;
3. wysokie kwalifikacje kadry pedagogicznej;
4. bogata baza materialna i dydaktyczna;
5. bogata oferta zajęć pozalekcyjnych (kółka zainteresowań i kółka przedmiotowe), imprez kulturalnych (wyjazdy do teatru, kina) i innych form rozwijania zainteresowań (gazetka szkolna, konkursy szkolne itp.);
6. rozszerzona oferta kształcenia języków obcych.

Chcemy wykształcić absolwenta liceum o następujących cechach:

- samodzielnie funkcjonującego w otaczającym go świecie, łatwo przystosowującego się do zmian w nim zachodzących;
- mającego określone zainteresowania, które będą pomocne mu w wyborze dalszej drogi życiowej;
- ukierunkowanego na samokształcenie i dyscyplinę;
- o wysokiej kulturze osobistej, odpowiedzialnego, szanującego drugiego człowieka;
- pozytywnie nastawionego do życia, wierzącego w siebie i swoje możliwości;
- tolerancyjnego, akceptującego odmienność innych, traktując je jako naturalne i stymulujące;
- prawego, odróżniającego dobro od zła;
- solidnego i punktualnego, dotrzymującego terminów i solidności wykonywanych prac.

Wizja

1. Nasze Liceum to szkoła stwarzająca optymalne warunki wszechstronnego rozwoju, w której panuje przyjazna i miła atmosfera oparta na wzajemnym zaufaniu, tolerancji i poszanowaniu godności drugiego człowieka.
2. Uczy się w niej miłości do „wielkiej i małej Ojczyzny” oraz szacunku dla historii, tradycji, kultury naszego regionu i kraju.
3. Posiada wykwalifikowaną, stabilną i stale podnoszącą swe kwalifikacje kadrę pedagogiczną stosującą nowoczesne metody nauczania.
4. Jest placówką dobrze wyposażoną, stanowi atrakcyjne miejsce pracy dla uczniów i nauczycieli.
5. Nasi uczniowie odnoszą znaczące sukcesy w różnych dziedzinach oraz nabywają umiejętności, które pozwolą im w przyszłości pełnić ważne i odpowiedzialne role w społeczeństwie.
6. W naszych działaniach dydaktyczno- wychowawczych wspierają nas rodzice, instytucje wychowawczo- opiekuńcze oraz władze lokalne.

Wizję szkoły realizujemy poprzez:

1. Współpracę ze środowiskiem lokalnym.
2. Dążenie do rozwoju ucznia w jego wszystkich sferach.
3. Uczenie pokonywania trudności poprzez podkreślanie wartości każdego sukcesu i czynienie ucznia wrażliwym i umiejącym cieszyć się z sukcesów własnych i innych.
4. Ukazywanie wartości moralnych, dobra, przyjaźni, miłości jako największych wartości człowieka.

Program wychowawczy

Powinności wychowawcze każdego nauczyciela określone w ramach zadań ogólnych szkoły:

1. Treści wychowawcze mają być realizowane przez wszystkich nauczycieli na każdym przedmiocie.
2. Oddziaływania w zakresie wychowawczym wszystkich nauczycieli muszą być zgodne.
3. Nauczyciel ma być przewodnikiem prawdy, moralności i wartości prawa.
4. Każdy nauczyciel wychowuje własnym przykładem.
5. Nie wolno ośmieszać, wyśmiewać i upokarzać ucznia.
6. Każdy nauczyciel ma obowiązek uświadamiać uczniom możliwości ponoszenia przez nich odpowiedzialności za swoje postępowanie i kierowanie własnym rozwojem.
7. Wszystkie konflikty nauczyciel zgłasza wychowawcy klasowemu.

Powinności wychowawcy klasowego

Nadrzędnym celem wychowawczym jest wzmacnianie znaczenia rodziny, pomoc w odbudowywaniu więzi z rodzicami i podkreślanie dobra płynącego z kontaktów rodzinnych.

Wychowawca jest obowiązany:

1. Wspomagać rodziców w wychowywaniu dzieci.
2. Wychowywać własnym przykładem i wpływem.
3. Uświadamiać uczniowi, że jako osoba nie jest pozbawiony zobowiązań i powinności, jakie ma do spełnienia wobec innych.
4. Zachęcać i mobilizować uczniów do pracy nad sobą.
5. Konsekwentnie stosować nagrody i kary przewidziane w statucie szkoły.
6. We współpracy z pedagogiem szkolnym i psychologiem pomagać uczniowi rozwiązywać jego problemy.
7. Poznać warunki rodzinne i materialne swego wychowanka.
8. Wnioskować o zapomogi, stypendia i inną pomoc dla ucznia.
9. We współpracy z zespołem klasowym dokonywać okresowej i rocznej oceny zachowania.
10. Kontaktować się z rodzicami we wszystkich sprawach dydaktyczno – wychowawczych dotyczących ucznia.
11. Informować rodziców o postępach ucznia, jego ocenach z zajęć edukacyjnych i z zachowania (w tym o absencji szkolnej).

Formy opieki i pomocy uczniom, którym taka pomoc i wsparcie są potrzebne:

1. Każdy uczeń jest objęty różnymi formami opieki i pomocy, w momencie kiedy z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest taka pomoc i wsparcie.

Zadania te wypełniają wszyscy nauczyciele, a w szczególności:

- dbają o zapewnienie dożywiania uczniom z rodzin mających szczególnie trudne warunki materialne – współpraca z MOPS
- organizują pomoc wyrównującą braki w wiadomościach szkolnych uczniom napotykałym na szczególne trudności w nauce – zajęcia wyrównawcze

2. Organizacja współdziałania z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną

3. Zasady i formy współdziałania szkoły z rodzicami (prawnymi opiekunami) w zakresie nauczania, wychowywania i profilaktyki.

Podejmowane formy współdziałania:

- zapoznanie rodziców z opracowanym programem wychowawczym
- przedstawienie dokładnie sprecyzowanych wymagań – Wewnątrzszkolne Ocenianie
- włączenie tematu z zakresu wychowania do spotkań z rodzicami
- włączenie rodziców do pomocy przy realizacji zamierzeń wychowawczych i kształceniowych.

Zadania i obowiązki nauczyciela

1. Nauczyciele prowadzący pracę dydaktyczną, wychowawczą, opiekuńczą są odpowiedzialni za jakość tej pracy oraz bezpieczeństwo powierzonych opiece uczniów.

2. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest w szczególności ustalenie zestawu programów nauczania dla danego oddziału oraz jego modyfikowanie w miarę potrzeb.

3. Oddziałem opiekuje się nauczyciel – wychowawca.

Wychowawca w celu realizacji zadań:

- otacza indywidualną opieką każdego wychowanka,
- planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami różne formy życia społecznego, rozwijające jednostki i integrujące zespół uczniowski oraz ustala treści i formy zajęć tematycznych na godzinach wychowawczych,
- przypomina o stosownym stroju podczas uroczystości szkolnych,

- współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie, uzgadniając z nimi i koordynując ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka (dotyczy to zarówno uczniów uzdolnionych, jak i z różnymi trudnościami i niepowodzeniami),
- współdziała z rodzicami, okazując im pomoc w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci i otrzymując od nich pomoc w swoich działaniach,
- utrzymuje stały kontakt z rodzicami uczniów w celu: poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo – wychowawczych ich dzieci, włączania ich w sprawy życia klasy i szkoły,
- współpracuje z pedagogiem szkolnym i psychologiem w celu rozpoznania potrzeb i trudności, także zdrowotnych oraz zainteresowań i poszczególnych uzdolnień uczniów, organizując odpowiednie formy tej pomocy,
- wychowawca wykonuje czynności administracyjne dotyczące oddziału, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- wychowawca ma prawo korzystać w swej pracy z pomocy merytorycznej i metodycznej ze strony właściwych placówek i instytucji oświatowych i naukowych, a także ze strony dyrektora szkoły oraz rady pedagogicznej.

Współpraca z rodzicami

Obowiązki szkoły:

- organizowanie zebrań rodziców informujących o kierunkach pracy w szkole;
- organizowania zebrań rodziców informujących o systemie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;
- organizowanie konsultacji dla rodziców – informacje o postępach w nauce i zachowaniu młodzieży;
- pomoc rodzicom we właściwym ukształtowaniu młodego człowieka – wpajanie wartości pracy, dobra i miłości;
- informowanie rodziców o realizacji programów profilaktycznych i edukacji zdrowotnej.

Oczekiwania szkoły wobec rodziców:

- angażowanie rodziców do prac na rzecz klasy i szkoły;
- pomoc w organizowaniu imprez i wycieczek szkolnych;
- zainteresowanie problemami, postępami w nauce i zachowaniu własnego dziecka;
- pozyskiwania sponsorów w celu materialnego wsparcia szkoły.

Samorząd Uczniowski

1. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły.
2. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin.
3. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny z ustawą o systemie oświaty i statutem szkoły.
4. Samorząd może przedstawić Radzie Pedagogicznej oraz Dyrektorowi szkoły wnioski i opinie w sprawach ich dotyczących.

Do zadań samorządu należy:

- Zapewnienie środków finansowych na działalność programową samorządu, poprzez organizowanie kiermaszów, festynów, loterii;
- Współdziałanie w zakresie pracy szkoły;
- Zaznajomienie uczniów z tematyką dotyczącą Międzynarodowej Konwencji Praw Dziecka i Deklaracji Praw Człowieka

OPIS DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

CELE	ZADANIA SZKOŁY	OSIĄGNIĘCIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
I. Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie tradycji	• Popularyzowanie sylwetki Patrona w środowisku szkolnym i lokalnym; • Organizowanie uroczystości szkolnych ku czci Patrona; • Prowadzenie kroniki szkoły, strony internetowej, gazetki szkolnej; • Dbanie o wystrój szkoły i pracowni; • Organizowanie wystaw prac uczniów.	Uczeń: • wykazuje znajomość faktów z życia i działalności Patrona szkoły; • identyfikuje się ze swoją szkołą; • pielęgnuje tradycje szkoły.	wychowawcy wszyscy nauczyciele
II. Kształtowanie więzi z krajem oraz poczucia przynależności do „małej ojczyzny”	• Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych; • Czczenie świąt państwowych: 11 listopada, 2 maja, 3 maja, 1 sierpnia i inne; • Kształtowanie postawy patriotyzmu; • Organizowanie wycieczek krajoznawczych po Polsce, a także po najbliższej okolicy; • Uczestnictwo w konkursach wiedzy o regionie oraz w kulturalnym życiu miasta i regionu.	Uczeń: • zna tradycje i obyczaje kraju, swojego regionu a także rodziny; • umie zachować się wobec symboli narodowych; • umie zachować się w miejscach pamięci narodowej; • zna historię, podanie, legendy związane z regionem; • aktywnie uczestniczy w życiu miasta regionu.	wychowawcy nauczyciele języka polskiego, historii, edukacji obywatelskiej
III. Współpraca ze środowiskiem lokalnym	• Promowanie szkoły w środowisku; • Przygotowanie uczniów do pełnienia ról społecznych i politycznych; • Uczestnictwo w imprezach środowiskowych.	Uczeń: • uczestniczy w imprezach środowiskowych organizowanych przez szkołę i instytucje gminne; • promuje region w różnych konkursach, pracach plastycznych, wystawach.	wychowawcy, pedagog, psycholog

IV. Kształtowanie hierarchii wartości oraz motywów zachowań, umiejętność ich oceny	• Rozwijanie umiejętności samooceny i samoświadomości; • Kształtowanie ogólnie przyjętej hierarchii wartości; • Kształtowanie postaw tolerancji i szacunku wobec otoczenia; • Zrozumienie i odróżnianie pojęć: idol, autorytet.	Uczeń: • zna ogólnie przyjęty system wartości i przyjmuje go jako podstawę przyszłego życia; • zna granice wolności i umie w związku z tym dokonać oceny własnego postępowania.	wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog, wychowawcy
V. Stymulowanie i wspieranie rozwoju ucznia	• Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia poprzez różnorodne formy pracy (z uczniami zdolnymi oraz mającymi trudności w nauce); • Systematyczne rozwiązywanie problemów, konfliktów; • Nawiązywanie indywidualnego kontaktu z uczniami; • Budowanie relacji wychowawca-uczeń; • Integrowanie uczniów na szczeblu klasowym i ogólnoszkolnym; • Uczestniczenie w olimpiadach i konkursach przedmiotowych; • Działalność kół zainteresowań; • Organizowanie wyjazdów do kina, teatru, i innych ośrodków kultury i sztuki; • Stwarzanie warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy; • Nawiązanie współpracy z instytucjami naukowymi i oświatowymi.	Uczeń: • wykazuje zainteresowanie danym przedmiotem; • zna swoje uzdolnienia i potrafi je wykorzystać w praktyce; • potrafi rozmawiać o swoich problemach z wychowawcą, pedagogiem, innym nauczycielem; • uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych; • widzi potrzebę dbania o własny rozwój.	wychowawcy, opiekunowie kół zainteresowań, pedagog, psycholog
VI. Minimalizowanie agresywnych	• Uświadomienie przyczyn agresji i jej rodzajów; • Kształtowanie postawy	Uczeń: • reaguje na przejawy agresji;	wychowawcy, pedagog, psycholog,

zachowań	- radzenia sobie z własną i cudzą agresją; • Uświadamianie następstw i zagrożeń wynikających z działania agresywnego; • Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji; • Diagnozowanie występowania agresji w szkole, klasie i środowisku; • Organizowanie zajęć, pogadanek, warsztatów związanych z agresją.	• ponosi odpowiedzialność za swoje zachowania; • umie wyrażać własne emocje, zachowując się zgodnie z przyjętymi normami; • podejmuje pracę nad swoim charakterem; • umie radzić sobie z agresją własną i cudzą.	wszyscy nauczyciele
VII. Kształtowanie sprawności fizycznej oraz nawyków dbałości o zdrowie i jakość środowiska – walka z uzależnieniami	• Uczenie nawyków zdrowego odżywiania i prawidłowej organizacji czasu wolnego; • Organizowanie ćwiczeń, konkursów sprawnościowych; • Diagnozowanie podstawowych zagrożeń w szkole; • Uświadamianie skutków alkoholizmu, nikotynizmu, narkomanii; • Spotkania z pielęgniarką, policjantem; • Propagowanie mody na „niepicie, niepalenie, niebranie”; • Kształtowanie postaw odmawiania używkom.	Uczeń: • szanuje swoje zdrowie; • zna zasady zdrowego żywienia; • zna zagrożenia wynikające z prowadzenia niezdrowego trybu życia (anoreksja, bulimia, alkoholizm, narkomania); • bierze aktywny udział w programach profilaktycznych; • uprawia sporty; • umie radzić sobie ze stresem.	wychowawcy, nauczyciele wf, pielęgniarka szkolna, pedagog, psycholog, nauczyciel
VIII. Kształtowanie kultury osobistej	• Kształtowanie zasad dobrego zachowania wśród uczniów i w środowisku (pogadanki, ankiety); • Propagowanie zasad savoir-vivre; • Wyrabianie postawy odpowiedzialności za mienie szkolne i cudzą własność; • Dbanie o higienę osobistą i strój uczniowski; • Wpajanie zasady	Uczeń: • reaguje na przejawy niekulturalnego zachowania; • potrafi taktownie zachować się w różnych sytuacjach; • swoją postawą propaguje zasady dobrego zachowania wśród innych; • szanuje swoją	wychowawcy, pedagog, psycholog, wszyscy nauczyciele

	odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych; • Wyrabianie szacunku dla osób starszych; • Propagowanie kultury słowa wśród uczniów; • Budowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych; • Rozwijanie postaw tolerancji i akceptacji.	i cudzą własność; • reaguje na przejawy wandalizmu; • godnie reprezentuje szkołę (strój, zachowanie).	
IX. Kształtowanie postawy akceptacji i szacunku wobec drugiej osoby	• Wyrabianie u uczniów zdolności dostrzegania potrzeb innych ludzi; • Rozwijanie umiejętności akceptacji dla trudności i ograniczeń innych ludzi; • Pogłębianie wiedzy na temat problemów i trudności na jakie napotykają osoby niepełnosprawne; • Kształtowanie umiejętności empatycznego reagowania; • Rozwijanie umiejętności współdziałania w zespole i nawiązywania pozytywnych kontaktów międzyludzkich w poszanowaniu odrębności kulturowej; • Promowanie właściwych zachowań.	Uczeń: • widzi potrzeby osób niepełnosprawnych, słabych, nieśmiałych; • szanuje poglądy innych; • przejawia życzliwość, empatię, tolerancję w kontaktach z innymi; • rozumie prawo każdego ucznia do indywidualnego tempa rozwoju; • potrafi współpracować z kolegami o specyficznych potrzebach edukacyjnych.	dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog, wszyscy nauczyciele
X. Wzmocnienie współpracy z rodzicami i wspieranie ich w procesie wychowawczym	• Zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły (Statutem, Wewnątrzszkolnym Ocenianiem, Programem Wychowawczo – Profilaktycznym); • Zachęcanie rodziców do udziału w życiu szkoły (współorganizowanie imprez, spotkań); • Komunikowanie o osiągnięciach i problemach uczniów (wyniki w nauce,		dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog

	zachowanie, egzaminy); • Zachęcanie do wspierania wychowawcy i nauczycieli w podejmowanych przez nauczycieli działaniach wychowawczych.		
--	--	--	--

IV Program profilaktyczny

CEL GŁÓWNY

Zapobieganie powstawaniu wśród dzieci i młodzieży niekorzystnych problemów społecznych, propagowanie zdrowego stylu życia a jednocześnie rozwijanie poczucia własnej wartości – samopoznanie, kształtowanie umiejętności różnicowania emocji, uczenie zachowań asertywnych, rozwijanie własnej indywidualności, umiejętności zachowania się w określonych sytuacjach - walka ze stresem, wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności na temat środków odurzających i uzależniających, budowa wzajemnego zaufania w grupie rówieśników, wdrażanie do samodzielności i właściwego dokonywania wyboru oraz pomoc rodzinie w procesie wychowawczym. Szkoła, wspierając rozwój dzieci i młodzieży, ma za zadanie ochronę zdrowia i stworzenie warunków do zdobycia wiedzy i umiejętności służących do przeciwdziałania wszystkiemu, co zagraża zdrowiu i bezpieczeństwu.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Opracowanie programu zostało poprzedzone rozpoznaniem sytuacji w szkole – diagnoza środowiskowa, za pomocą obserwacji i wywiadów. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej obejmuje również zagrożenia związane z nadmiernym korzystaniem z internetu, mediów społecznościowych, gier komputerowych i urządzeń mobilnych, występowaniem przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, a także kondycją psychiczną uczniów i ich umiejętnością radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Podstawę diagnozy stanowią obserwacje nauczycieli i specjalistów szkolnych, rozmowy z uczniami i rodzicami, analiza zgłoszeń i podejmowanych interwencji oraz wyniki anonimowych ankiet przeprowadzanych w społeczności szkolnej. Wnioski z diagnozy służą planowaniu działań profilaktycznych, wychowawczych i pomocowych na dany rok szkolny. Dostarczyło to nam informacji na temat środowiska rodzinnego uczniów oraz różnych patologii, agresji – jej przejawów przyczyn i źródeł powstawania oraz zachowań uczniów w sytuacjach agresywnych. Wynikające z diagnozy sugestie, obserwacja i poznanie środowiska rodzinnego uczniów oraz rozeznanie w zasobach jakimi nasza szkoła dysponuje – pozwoliły na określenie celów i szczegółowych zadań programu profilaktyki naszej placówki. Obserwujemy, że wielu uczniom z trudnością przychodzi nawiązanie i utrzymanie pozytywnych kontaktów z innymi ludźmi, włączenie się do grupy, wykazywanie zrozumienia i konstruktywne radzenie sobie z problemami i konfliktami. Wynikać to może z braku umiejętności rozpoznawania własnych uczuć lub braku poczucia własnej wartości. Aby móc dostrzegać odczucia drugiej osoby w świadomy sposób, uważamy, że musimy tego naszych uczniów nauczyć, uświadomić im ich własne uczucia, dopuścić do tego, by się pojawiły oraz do tego, aby uczniowie umieli je wyrażać. Także umiejętność efektywnego uczenia się jest dla nich problemem. Chcemy, aby program ten przyczynił się w znaczący sposób do minimalizacji negatywnych zachowań. Będziemy dążyli do tego, aby nasi uczniowie potrafili bronić własnych praw, uznając jednocześnie prawa innych, aby nauczyli się wyrażać swoje potrzeby, poglądy i odczucia, a także, że będą wierzyli w siebie. Mamy nadzieję, że nauczymy ich odmawiać, gdy ktoś poczęstuje ich papierosem, alkoholem lub zaproponuje środki odurzające.

CELE PROGRAMU **(STRATEGICZNE, CZĄSTKOWE- spójne ze STATUTEM)**

Czas techniki, komputerów i pogoń za pracą (transformacja), jak również zmiany rozwojowe dzieci niosą ze sobą pewne zagrożenia związane z rozwojem młodego człowieka. Profilaktyka ma na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom lub ich osłabianiem, co jest ważne dla procesu wychowania.

PROFILAKTYKA – to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój (zachowania ryzykowne). Celem pracy wychowawczej jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju młodego człowieka tak, aby był zdolny do życia w społeczeństwie, a najskuteczniejszą metodą zapobiegania uzależnieniom i negatywnym zachowaniom jest profilaktyka. Bez profilaktycznych działań nie wpływamy wychowawczo na ludzi.

GLÓWNE CELE PROGRAMU

1. Utworzenie wspólnego frontu do walki z wulgaryzacją języka, piciem alkoholu, paleniem tytoniu, e- papierosami
2. Uświadomienie zagrożeń i konsekwencji związanych z korzystaniem z Internetu,
3. Wyeliminowanie wulgaryzmów słownych,
4. Ochrona ucznia przed zagrożeniem jego rozwoju (alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze).
5. Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym, w szczególności związanym z nadmiernym korzystaniem z Internetu, mediów społecznościowych, gier komputerowych, urządzeń mobilnych oraz hazardu.
6. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, w tym przemocy fizycznej, psychicznej, słownej, relacyjnej i cyberprzemocy, oraz rozwijanie umiejętności właściwego reagowania przez osoby doświadczające przemocy i jej świadków.
7. Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów, rozwijanie odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz zapewnienie pomocy uczniom znajdującym się w kryzysie psychicznym

INFORMACJE O REALIZATORACH PROGRAMU

Nauczyciele – wychowawcy, posiadający umiejętność nawiązywania prawidłowego kontaktu z uczniami, duży zasób wiedzy psychologiczno – pedagogicznej, mądrość życiową, autentyczność. Założenia programowe realizowane będą w oparciu o współpracę całej kadry pedagogicznej szkoły, współdziałanie z rodzicami, jak i przedstawicielami instytucji wspomagającej szkołę. Funkcję koordynatora sprawować będzie Dyrektor Szkoły. Z wynikami realizacji programu zostaną zapoznani nauczyciele i rodzice dwa razy w roku szkolnym. Zamierzone działania realizowane będą w ciągu całego roku szkolnego i kontynuowane w latach następnych. Po analizie przez nauczycieli realizacji zadań, istnieje możliwość dołączenia dodatkowych zadań, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na lepsze osiągnięcie zamierzonych celów.

NARZĘDZIA EWALUACJI

- Ankiety
- Kwestionariusze
- Wywiady
- Informacje zwrotne
- Zapisy w dziennikach lekcyjnych

WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI

- Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Sierpcu
- Sądem Rejonowym w Sierpcu
- Komendą Policji w Sierpcu

- Strażą Miejską w Sierpcu
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sierpcu
- Strażą Pożarną w Sierpcu
- Ogniskiem Pracy Pozaszkolnej
- PSSE w Sierpcu
- Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży Sierpc EZRA UKSW
- Rodzicami i opiekunami dzieci

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI
CEL 1: Kształtowanie świadomości negatywnego działania środków psychoaktywnych	
1. Propagowanie wiedzy o substancjach uzależniających i zagrożeniach związanych z ich używaniem	- diagnoza zagrożenia środowiska szkolnego uzależnieniami - ankieta dla uczniów dotycząca uzależnień, środków psychoaktywnych w tym dopalaczy, - dokonanie analizy wyników ankiety i opracowanie planu działań w celu rozszerzenia tematyki przeciwdziałania uzależnieniom na dany rok szkolny.
2. Ukazanie prawnych i moralnych skutków posiadania, używania i rozprowadzania środków psychoaktywnych, tj. narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów, leków, używek, środków dopingujących	- spotkania dla uczniów, pedagogizacja rodziców i nauczycieli z udziałem zaproszonych specjalistów (np. prawnik, policjant, lekarz, pielęgniarka, psycholog, pracownik ośrodka terapii uzależnień) - akcja plakatu UZALEŻNIENIOM STOP - lekcje wychowawcze, gazetki tematyczne - warsztaty profilaktyczne
3. Zapobieganie uzależnieniom	- poszerzenie wiedzy na temat środków uzależniających w tym dopalaczy poprzez emisję filmów edukacyjnych i spotkania z zaproszonymi gośćmi - realizowanie programu „ARS, czyli jak dać o miłość?” - uświadomienie uczniom konsekwencji wynikających z picia alkoholu i palenia tytoniu - doskonalenie przez uczniów umiejętności oceny ryzyka związanego z używaniem środków uzależniających i odurzających - eksponowanie materiałów informacyjnych w gablotach na korytarzach szkolnych - kontrola boiska, toalet, okolic szkoły - włączanie uczniów do różnych form aktywności dostępnych na terenie szkoły - w przypadku stwierdzenia posiadania lub używania środków psychoaktywnych szybka interwencja i natychmiastowe powiadomienie rodziców lub prawnych opiekunów (według odpowiednich procedur postępowania) - wzmacnianie w uczniach umiejętności odmawiania – warsztaty asertywności

CEL 2: Kształtowanie postaw akceptowanych społecznie		
1. Szczegółowa kontrola frekwencji uczniów		- bieżąca kontrola obecności uczniów na lekcjach - przestrzeganie strategii postępowania z uczniami wykazującymi wysoką absencję na zajęciach lekcyjnych - obowiązkowe podawanie frekwencji w e-dzienniku - bieżące informowanie rodziców o nieobecnościach młodzieży na lekcjach i wynikających z tego konsekwencjach - współpraca z instytucjami: Policja, Kuratorzy sądowi, Sąd dla nieletnich w Sierpcu - Kierowanie uczniów do specjalistycznych placówek
2. Promowanie postaw akceptowanych społecznie		- przestrzeganie regulaminu szkoły (system nagród i kar) - kształtowanie osobowości uczniów opartej na systemie wartości określonej w WIZJI ABSOLWENTA LICEUM
3. Wypracowanie skutecznych metod mających na celu eliminację wulgaryzmów, niskiej kultury słowa, aktów wandalizmu wśród uczniów naszej szkoły		- realizacja cyklu lekcji wychowawczych dotyczących eliminacji negatywnych zachowań, poprawy kultury języka, poszanowania własności społeczności - nowelizacja szkolnego systemu oceny zachowania ucznia
CEL 3: Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole		
1. Zapobieganie i przemocy	agresji	- dyskusja w klasach na temat agresji słownej i fizycznej - organizacja zajęć warsztatowych na temat radzenia sobie z przemocą i agresją - konsekwentne i systematyczne reagowanie na każdy przejaw agresji i przemocy - spotkania z pracownikami policji i sądu w celu ukazania odpowiedzialności uczniów za swoje czyny w świetle prawa - katechezy dotyczące dekalogu - bieżące informowanie rodziców o przejawach agresywnego zachowania dziecka - pogadanki dla rodziców na temat przyczyn i skutków agresji słownej i fizycznej - trening umiejętności negocjowania i rozwiązywania konfliktów uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel
2. Przeciwdziałanie rówieśniczej, cyberprzemocy	przemocy w tym	- przeprowadzenie diagnozy poczucia bezpieczeństwa uczniów oraz występowania przemocy rówieśniczej; - prowadzenie zajęć na temat przemocy fizycznej, psychicznej, słownej, relacyjnej i cyberprzemocy; - uwrażliwianie uczniów na przemoc polegającą na

		wykluczaniu z grupy, ośmieszaniu, rozpowszechnianiu plotek, publikowaniu wizerunku bez zgody, przysyłaniu obraźliwych treści oraz tworzeniu lub udostępnianiu materiałów kompromitujących; - uczenie uczniów rozpoznawania przemocy i odróżniania jej od konfliktu rówieśniczego; - rozwijanie umiejętności reagowania przez świadków przemocy oraz bezpiecznego zgłaszania zdarzeń osobie dorosłej; - przypominanie uczniom, do kogo i w jaki sposób mogą zwrócić się o pomoc; - konsekwentne reagowanie na każdy zgłoszony lub zauważony przypadek przemocy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami; - zapewnienie pomocy osobie doświadczającej przemocy oraz podjęcie pracy wychowawczej ze sprawcą i świadkami zdarzenia; - współpraca z rodzicami, Policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami wspierającymi szkołę; - prowadzenie zajęć rozwijających empatię, komunikację, umiejętność rozwiązywania konfliktów i odpowiedzialność za własne zachowanie
3.	Tworzenie atmosfery bezpieczeństwa w szkole	- przedstawienie młodzieży procedur postępowania w przypadku łamania zasad bezpieczeństwa (zasad BHP, zasad p-poż, regulaminu szkoły) - wyjaśnianie uczniom konieczności organizowania imprez niedostępnych dla tzw. „nieproszonych gości” - integracja uczniów na poziomie klas i międzyklasowym (imprezy szkolne, uroczystości, warsztaty) - budowanie relacji opartych na zaufaniu między uczniem, a pracownikiem szkoły - uczenie umiejętnego zachowania się w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu (pierwsza pomoc przedmedyczna) - przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, w tym nękanii, ośmieszaniu, wykluczaniu i cyberprzemocy: • budowanie poczucia własnej wartości • kreowanie postaw asertywnych • doskonalenie umiejętności szukania i udzielania pomocy - zapoznanie licealistów i ich rodziców ze strategiami postępowania wobec uczniów przejawiających negatywne zachowania
4.	Zapobieganie kradzieżom w szkole	- stosowanie monitoringu w szkole w celu zabezpieczenia uczniów i obiektu przed różnymi zagrożeniami - przypominanie uczniom o konieczności zamykania szafek w szatni

	- przestrzeganie uczniów przed przynoszeniem cennych przedmiotów do szkoły - w razie zaistnienia kradzieży natychmiastowe powiadomienie nauczyciela - pogadanki przeprowadzane przez pracowników policji na temat prawnych konsekwencji kradzieży
5. Niwelowanie różnic w zakresie posiadanej wiedzy między poszczególnymi uczniami powodujących konflikty	- stosowanie aktywnych metod nauczania z wykorzystaniem multimedialnych środków dydaktycznych - konsultacje dla uczniów, pomoc w lekcjach - określenie wymagań edukacyjnych z każdego przedmiotu - dostarczenie uczniom wiedzy, jak można się uczyć lepiej i efektywniej - diagnoza trudności ucznia - programy dla uczniów zdolnych - motywowanie uczniów do pracy, dostrzeganie ich najmniejszych osiągnięć - rozmowy interwencyjne z nauczycielem
CEL 4: Profilaktyka uzależnień behawioralnych oraz kształtowanie higieny cyfrowej i odpowiedzialnego korzystania z mediów	
1. Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym i kształtowanie higieny cyfrowej	- przeprowadzenie diagnozy sposobu korzystania przez uczniów z telefonów, internetu, mediów społecznościowych i gier komputerowych; - przekazanie uczniom wiedzy o mechanizmach i objawach uzależnień behawioralnych oraz ich wpływie na zdrowie, naukę, sen, relacje rodzinne i rówieśnicze; - prowadzenie zajęć dotyczących uzależnienia od internetu, mediów społecznościowych, telefonu, gier komputerowych i hazardu; - kształtowanie umiejętności kontrolowania czasu spędzanego przed ekranem oraz zachowywania równowagi pomiędzy aktywnością online i offline; - promowanie aktywności fizycznej, rozwijania zainteresowań, kontaktów bezpośrednich, wolontariatu i innych konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego; - przypominanie i egzekwowanie szkolnych zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych; - uczenie rozpoznawania sygnałów świadczących o utracie kontroli nad korzystaniem z urządzeń cyfrowych oraz wskazywanie miejsc, w których można uzyskać pomoc; - prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do rodziców; - organizowanie zajęć ze specjalistami oraz wykorzystywanie odpowiednich materiałów i programów profilaktycznych.
2. Uświadomienie uczniom negatywnych skutków nieodpowiedzialnego	- pogadanki na temat uzależnień od komputera, telefonu - dyskusje o negatywnym wpływie gier

korzystania z komputera, telefonu	i programów komputerowych ukazujących przemoc i agresję - uświadamianie uczniom zagrożeń płynących z sieci internetowej (rozmowy na czacie, wymiana adresów i telefonów z nieznajomymi, spotkania w „realu”) - przybliżenie uczniom problemu wynikającego z zagrożeń w sieci (ochrona danych osobowych, przemoc medialna) - zajęcia na lekcjach wychowawczych
3. Ostrzeganie uczniów przed oglądaniem niewłaściwych programów TV	- doskonalenie umiejętności selekcji oferowanych programów TV, - uświadomienie uczniom wpływu mediów na wulgaryzację języka - uświadomienie uczniom i rodzicom konsekwencji wynikających z nieprzestrzegania zasad kultury słowa - przeprowadzanie ankiet na temat jakości i ilości oglądanych programów TV - uwrażliwienie na „upiększony” obraz świata kreowany przez reklamy TV
4. Informowanie uczniów o skutkach czytania i oglądania niewłaściwej prasy	- pogadanki na temat umiejętnego wyboru prasy, zgodnego z wiekiem i zainteresowaniami - zapoznanie uczniów z wartościowymi tytułami czasopism i zachęcanie do ich czytania - kształtowanie umiejętności selektywnego odbierania informacji zawartych w prasie, nieuleganie manipulacji - umiejętne korzystanie z porad i reklam prasowych
CEL 5: Ochrona uczniów przed psychomanipulacjami płynącymi ze strony sekt	
1. Uświadomienie uczniom istnienia sekt i zagrożeń płynących z przystąpienia do nich	- pogadanki na temat metod pozyskiwania młodych ludzi do sekt - informowanie o objawach świadczących, że ktoś z otoczenia znajduje się pod wpływem sekty - uczenie umiejętności odmowy współpracy z sektą - informowanie o możliwościach znalezienia pomocy w razie kontaktów z członkami sekty lub przynależności do niej - przeprowadzanie ankiet diagnozujących powyższy problem wśród licealistów
CEL 6: Przestrzeganie uczniów przed wczesną inicjacją seksualną	
1. Ukazanie uczniom zagrożeń płynących z przedwczesnej inicjacji seksualnej	- przeprowadzanie ankiet diagnozujących problem - pogadanki w klasach - projekcja filmów tematycznych - współpraca z rodzicami (przedstawienie problemu na tle klasy i szkoły, ustalenie wspólnych działań) - dostarczanie odpowiednio do potrzeb i okresu rozwojowego ucznia rzetelnej wiedzy
CEL 7: Pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej	

1. Uwrażliwianie uczniów na ubóstwo i potrzeby drugiego człowieka i nauczanie aktywności w pomaganiu ubogim, słabym i niepełnosprawnym	- pogadanki w klasach - aktywizowanie uczniów do udziału w imprezach środowiskowych i włączanie ich do działań związanych z akcjami ogólnopolskimi: WOŚP, Szlachetna Paczka - Wolontariat
CEL 8: Promocja zdrowia i zdrowy styl życia	
1. Kształtowanie wśród uczennic nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie.	Realizowanie programu: "Zdrowe Piersi są OK.!" - burza mózgów - zajęcia warsztatowe - zajęcia dydaktyczne - drzewko decyzyjne - pogadanki - ankiety, wywiady - spotkania ze specjalistami - konkursy, filmy itp.
2. Budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowie piersi wśród uczniów oraz wśród osób z najbliższego otoczenia.	
3. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu	Realizowanie programu: „Wybierz Życie - Pierwszy krok” - poradnik - prezentacja multimedialna - spotkanie z położną
4. Działania wspierające ucznia w prawidłowym odżywianiu i uświadomienie konsekwencji wynikających z niewłaściwego odżywiania (otyłość, anoreksja i bulimia)	- dostarczenie wiedzy na temat negatywnych skutków otyłości, anoreksji i bulimii poprzez pogadanki, dyskusje i spotkania z zaproszonymi gośćmi
5. Przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażeń wirusem WZW typu A, B i C	Realizowanie programu „Podstępne WZW” - warsztaty i wykorzystanie materiałów edukacyjnych dotyczących diagnostyki, leczenia i profilaktyki
6. Przekazanie wiedzy na temat czerniaka i zachęcenie do regularnego badania oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem	Realizowanie programu „Znamie! Znam je?” - warsztaty i wykorzystanie materiałów edukacyjnych dotyczących diagnostyki, leczenia i profilaktyki
CEL 9: Tolerancja i poszanowanie odmienności etnicznej	
1. Przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji	- pogadanki i dyskusje - spotkania z zaproszonymi gośćmi
CEL 10: Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych	

Wzmacnianie dobrostanu psychicznego uczniów, wczesne rozpoznawanie sytuacji kryzysowych i organizowanie odpowiedniej pomocy	- prowadzenie zajęć dotyczących emocji, stresu, odporności psychicznej, poczucia własnej wartości oraz konstruktywnych sposobów radzenia sobie z trudnościami; - kształtowanie umiejętności rozpoznawania niepokojących zmian we własnym zachowaniu i zachowaniu innych osób; - informowanie uczniów, gdzie i w jaki sposób mogą uzyskać pomoc psychologiczną; - zapewnienie możliwości indywidualnej rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem lub innym wskazanym pracownikiem szkoły; - wczesne reagowanie na objawy długotrwałego obniżenia nastroju, izolowania się, silnego lęku, samouszkodzeń, myśli samobójczych lub innych zachowań wskazujących na kryzys psychiczny; - podejmowanie interwencji zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami oraz niezwłoczne informowanie rodziców lub opiekunów, z uwzględnieniem sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ucznia; - współpraca z rodzicami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, podmiotami leczniczymi oraz innymi instytucjami udzielającymi specjalistycznej pomocy; - przekazywanie rodzicom i nauczycielom informacji o sygnałach kryzysu psychicznego oraz zasadach właściwego reagowania; - monitorowanie sytuacji ucznia objętego pomocą i dostosowywanie wsparcia do jego aktualnych potrzeb.
---	---

Realizatorzy działań: dyrektor szkoły, wychowawcy klas, pedagog szkolny, psycholog szkolny, nauczyciele, pielęgniarka szkolna, opiekun samorządu uczniowskiego oraz zaproszeni specjaliści – odpowiednio do rodzaju działania.

Termin realizacji: cały rok szkolny, zgodnie z planami pracy wychowawców i specjalistów szkolnych oraz każdorazowo w sytuacji wymagającej interwencji.

Ewaluacja: analiza wyników ankiet przeprowadzanych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, analiza zgłoszeń i interwencji, obserwacja zachowania uczniów, rozmowy z wychowawcami i specjalistami, dokumentacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zapisy w dziennikach lekcyjnych.

Ks. Michał Orzoł SAC

Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego
im. Biskupa Leona Wetmańskiego w Sierpcu